

Pouk na daljavo

GOSPODINJSTVO 5. b

5. TEDEN (14. 4. – 17. 4. 2020)

Dragi petošolec/petošolka!

Kdor še ni: Na spodnji naslov mi pošlji fotografije dosedanjega dela v zvezku (lahko pa tudi selfi pri opravljanju gospodinjskih opravil 😊).

Pa še to, v četrtek, 23. 4., bomo imeli preverjanje znanja iz snovi: TEKSTIL (učb. str. 43 – 73). Zato to snov tudi ponovi in utrdi.

Še vedno velja: V primeru vprašanj ali težav mi pošlji sporočilo na naslov: maja.grenko@guest.arnes.si.

Želim ti lep teden.

Maja Grenko

5. b – četrtek: PLEMENITENJE BLAGA

1. Naloga:

- Preberi v učbeniku ali v nadaljevanju teh navodil od 63 do 65 strani.
- V zvezek napiši naslov: **PLEMENITENJE BLAGA.**
- Prepiši 1. odstavek iz učbenika (Blago, ki ga stkejo ...)
- Nato prepiši vprašanja iz učbenika, str. 65 in zapiši odgovore.
- Neobvezno: lahko si pogledaš filmček, kako tiskajo na blago:
<https://www.youtube.com/watch?v=iX83kQ4AkeA>

Neobvezna naloga

Za celoten čas pouka na daljavo šole lahko izdeluješ izdelke iz delovnega zvezka – Zbirka aktivnosti. Če imaš doma na razpolago material, lahko po navodilu izdeláš poljuben izdelek (str. 23 ali 28). Naloga je neobvezna!!!

Plemenitenje blaga

Blago, ki ga stkejo ali spletejo v tovarni, še nima lastnosti, ki jih zahteva končni izdelek. Dobi jih šele, če ga dodatno obdelajo ali oplemenitijo.

Beljenje in barvanje

Blago dobi primerne barve, če ga belijo ali barvajo. To storijo, če ni bila pobeljena ali pobarvana že preja, iz katere je blago narejeno.

Belijo zlasti blago iz naravnih vlaken, bombaža in lanu, ker vsebujeta snovi, ki dajejo blagu umazan videz. Prej obelijo tudi blago, ki ga kasneje barvajo v svetle barve, da so videti lepše, sijoče.

Včasih so za barvanje uporabljali izvlečke rastlin, danes pa so barvila umetno izdelane snovi. Za nas je pomembno le, da so barve lepe in obstojne, da se pri pranju ne izperejo. Pomembno je tudi, da na soncu ne obledijo, posebno pri kopalkah in zavesah, in da se barva ohranja kljub drgnjenju blaga.

Pobarvaj kos svilene tkanine z naravnimi ali umetnimi barvili po navodilih v delovnem zvezku v vaji 16.

Tiskanje

Blago potiskajo z različnimi vzorci v eni ali več barvah. Tiskajo vsako barvo posebej.

Potiskani vzorci blaga

tiskanje 1. barve vzorca

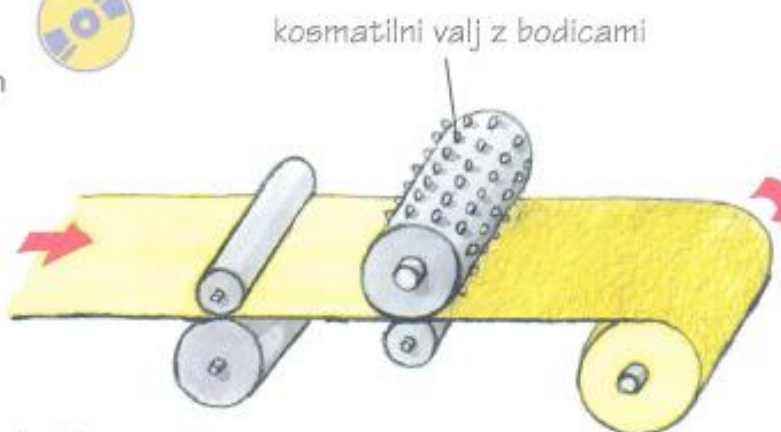
tiskanje 2. barve vzorca

Tiskanje dvobarvnega vzorca s ploskimi šablonami

Kosmatenje

S kosmatenjem spreminjamo videz in lastnosti blaga. Pri prehodu blaga prek bodičastih valjev se izvleče na površino del vlaken. Blago postane kosmato. Tako lahko zadrži več zraka, in zato zadržuje toploto. Tudi na otip postane mehkejše. Blago lahko kosmatijo na eni ali obeh straneh. Uporablja se za topla oblačila in zimsko posteljnino.

Kosmatenje

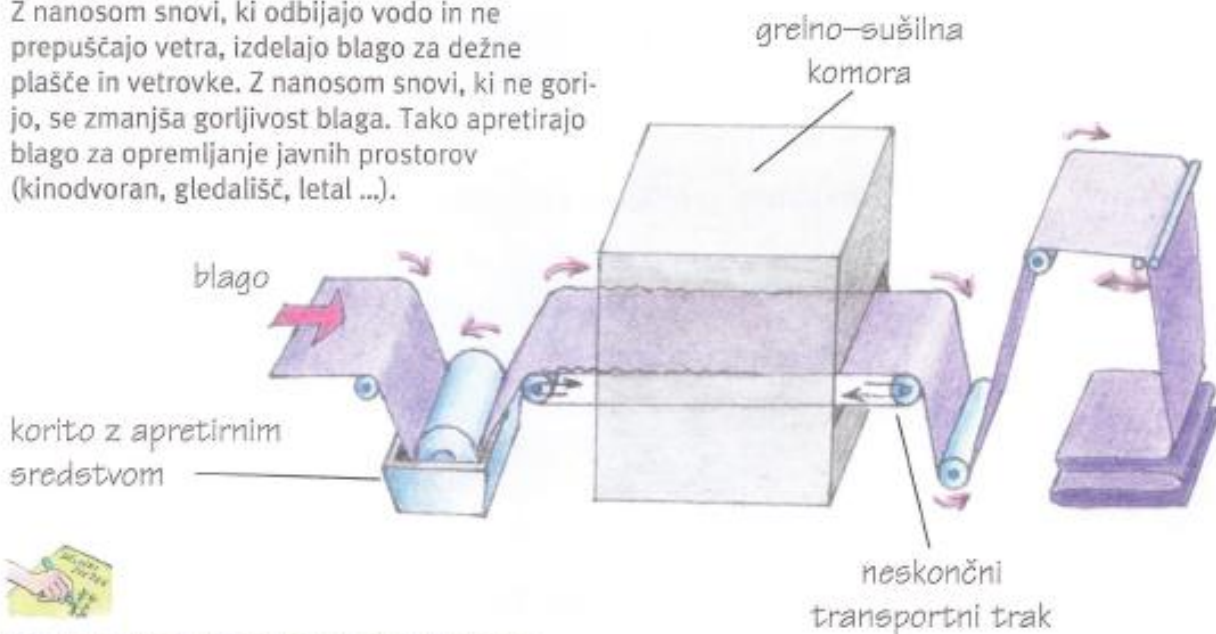
Apretiranje

Zakaj je pomembno, da so tekstilni materiali, ki jih uporabljamo pri oprepi javnih prostorov, negorljivi?

Blagu lahko spreminjajo njegove uporabne lastnosti z nanašanjem raznih naravnih in umetnih snovi na površino. Tako se blago pri pranju in sušenju manj krči, manj se mečka, kar olajša likanje.

Z nanosom snovi, ki odbijajo vodo in ne prepuščajo vetra, izdelajo blago za dežne plašče in vetrovke. Z nanosom snovi, ki ne gori, se zmanjša gorljivost blaga. Tako apretirajo blago za opremljanje javnih prostorov (kinodvoran, gledališč, letal ...).

Ob ponavljanju izdelaj svoj miselni vzorec. Od vlaken do blaga. Navodila najdeš v delovnem zvezku v vaji 17.

Vprašanja za ponavljanje:

1. Kako v tovarni dosežejo, da je blago belo?
2. S čim so barvali blago nekoč in s čim ga barvajo danes?
3. Za katera oblačila uporabljajo kosmateno blago?
4. S katerim postopkom plemenitenja so zaščitena oblačila, ki te varujejo pred vetrom in dežjem?